6-8. S?n?flar ?li?kilendirme Beceri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *6-8. S?n?flar ?li?kilendirme Beceri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16136

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

6-8. S?n?flar ?li?kilendirme Beceri Ölçe?i (?KBÖ), ortaokul ö?rencilerinin **matematik ö?retim program?** kapsam?nda geli?tirdikleri ili?kilendirme becerilerini ölçmek amac?yla ?lknur Özp?nar taraf?ndan 2012 y?l?nda geli?tirilmi? bir ölçektir. Ölçek, toplam 8 maddeden ve iki ana alt boyuttan olu?maktad?r: **Disiplin ?çi ?li?kilendirme** ve **Disiplin D??? ?li?kilendirme**. Ölçek, 4'lü Likert tipi derecelendirme sistemi kullan?larak yan?tlanmaktad?r (1= zay?f, 4= çok iyi). Bu araç, ö?rencilerin matematiksel kavramlar? kendi içlerinde ba?lama ve bu kavramlar? farkl? disiplinlere uygulama yeteneklerini de?erlendirmektedir.

Anahtar Kelimeler

?li?kilendirme Becerisi, Matematik e?itimi, Ortaokul Ö?rencileri, Ölçek Geli?tirme, Disiplinleraras? ?li?ki, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

?lknur ÖZPINAR

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, 6, 7 ve 8. s?n?f ö?rencileri için haz?rlanan matematik ö?retim program?nda aç?kça belirtilen ili?kilendirme becerilerini geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçmeye yönelik bir araç geli?tirmektir. Çal??ma, ö?rencilerin matematiksel dü?ünme süreçlerinde kavramlar aras? ve disiplinler aras? ba?lant?lar? kurma yetkinliklerini nicel olarak belirlemeyi hedeflemi?tir.

Ölçek, matematik e?itimindeki pedagojik yakla??mlar?n etkinli?ini de?erlendirmede ve ö?rencilerin ilgili becerilerdeki geli?imlerini takip etmede ara?t?rmac?lara ve e?itimcilere pratik bir araç sunmaktad?r.

Yap?

Ölçek, ö?rencilerin **ili?kilendirme becerisi** (?li?kilendirme becerisi) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, iki temel bile?enden olu?maktad?r:

Disiplin ?çi ?li?kilendirme: Matemati?in farkl? konular?, kavramlar? veya gösterimleri aras?nda ba?lant? kurma yetene?i. Örne?in, bir kavram?n bir gösteriminden (cebirsel) di?er gösterimine (grafiksel) geçi? yapabilme.

Disiplin D??? ?li?kilendirme: Matematiksel bilgi ve becerileri, ba?ta fen bilimleri, sosyal bilimler

ARABPSYCHOLOGY.COM

veya günlük ya?am olmak üzere farkl? disiplinlerde ve ba?lamlarda kullanma ve uygulama yetene?i.

Geçerlik

Ölçe?in yap?sal geçerli?i, faktör analizleri ve madde ay?rt edicilik analizleri ile desteklenmi?tir. Faktör yükleri aç?s?ndan yap?lan incelemede, maddelerin 0.635 ile 0.864 aras?nda de?i?en yüksek yüklere sahip oldu?u görülmü?tür. Bu durum, maddelerin ilgili faktörleri güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini göstermektedir.

Ayr?ca, ölçek maddelerinin ay?rt edicilik gücünü belirlemek amac?yla alt %27 ve üst %27'lik gruplar olu?turulmu?tur. Yap?lan analiz sonucunda, 8 maddenin tamam?n?n bu iki grubu istatistiksel olarak anlaml? (p<.001) bir ?ekilde ay?rt edebildi?i tespit edilmi?tir. Bu sonuçlar, ölçe?in ölçtü?ü yap?n?n farkl? düzeylerdeki bireyleri ba?ar?l? bir ?ekilde ay?rabildi?ini ortaya koymaktad?r. Madde aritmetik ortalamalar? 3.034-3.432, standart sapmalar ise 0.682-0.818 aras?nda de?i?mektedir.

Güvenirlik

?KBÖ'nün güvenirlik (Güvenirlik) analizlerinde bir dizi istatistiksel yöntem kullan?lm??t?r. Bu analizler aras?nda faktör yükleri, aritmetik ortalamalar, standart sapma de?erleri, çarp?kl?k ve bas?kl?k de?erleri, ortak varyans de?erleri ve madde-toplam puan korelasyon de?erleri (r) yer almaktad?r.

Ölçe?in iç tutarl?l?k katsay?s? olan Cronbach alfa de?eri hesaplanm??t?r. Yüksek Cronbach alfa de?erleri, ölçek maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir. Ayr?ca, özde?erler ve faktörlerin aç?klad?klar? varyans yüzdeleri gibi ölçütler de ölçe?in güvenilirli?ini destekleyici bulgular sunmu?tur.

Faktör Analizi

Ölçek, **aç?mlay?c? faktör analizi** sonucunda iki alt boyuta ayr?lm??t?r ve toplam 8 maddeden olu?maktad?r.

Disiplin ?çi ?li?kilendirme: Bu alt boyut 5 maddeden (5m) olu?maktad?r ve bir kavram?n matematik içindeki farkl? gösterimleri aras?ndaki geçi? yetene?ini ölçmektedir.

Disiplin D??? ?li?kilendirme: Bu alt boyut 3 maddeden (3m) olu?maktad?r ve ö?rencilerin matematikte ö?rendiklerini farkl? disiplinlere veya gerçek ya?am durumlar?na uygulama becerisini ölçmektedir.

Maddelerin faktörlere yüklenmesinde belirgin farklar (genellikle 0.40 ve üzeri) gözlemlenmi?tir, bu

ARABPSYCHOLOGY.COM

da iki faktörlü yap?n?n temiz ve ayr?k oldu?unu göstermektedir.

Araç

Test Type: Geli?tirme

Format: 4'lü Likert Tipi Derecelendirme (1= zay?f - 4= çok iyi)

Language Available: Türkçe

Population Group: Ortaokul Ö?rencileri

Age Group: 6-8. S?n?f Düzeyi (Yakla??k 11-14 ya?)

Population Details: 6, 7 ve 8. S?n?f matematik ö?retim program? becerilerini ölçmeye yönelik geli?tirilmi?tir.

Test Methodology: Kendi bildirimine dayal? öz de?erlendirme ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Ölçek, Geçerlik, Cronbach alfa, Faktör Analizi, Matematiksel Yeterlilik, ?li?kilendirme.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?il.

Affiliation Email addresses: ilknurozpinar@gmail.com

Correspondence Address: Karadeniz Teknik Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon (Doktora çal??mas? yap?ld??? dönemdeki kurumu).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2012 y?l?nda **Doktora Tezi** kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Kullan?m izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar ?lknur ÖZPINAR ile ileti?im kurulmas? gerekmektedir.

Sorumlu Yazar ?leti?im: ilknurozpinar@gmail.com

Kaynaklar

Özp?nar, ?. (2012). *6-8. s?n?flar matematik ö?retim program?nda yer alan becerileri ölçmeye yönelik ölçek geli?tirme çal??mas?* (Doktora Tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi E?itim Bilimleri

ARABPSYCHOLOGY.COM

Enstitüsü, Trabzon.

Tez kayd?na YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilir: tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: 6-8-siniflar-iliskilendirme-beceri-olcegi-toad.pdf

6-8. S?n?flar ?li?kilendirme Beceri Ölçe?i Maddeleri

Ölçek toplamda 2 alt boyut ve 8 maddeden olu?maktad?r. Maddeler 4'lü Likert format?nda derecelendirilir.

Disiplin ?çi ?li?kilendirme (5m): Bir kavram?n bir gösteriminden di?er gösterimine geçi? yapar.

Disiplin D??? ?li?kilendirme (3m): Matematikte ö?rendiklerini farkl? disiplinlerde uygular.

ARABPSYCHOLOGY.COM